

Handbok för lastning och lossning av gods

Syfte

Syftet med handboken är att truckförare, chaufförer, montörer, lossningsledare och annan relaterad personal ska veta hur de på ett säkert och effektivt sätt ska förhålla sig vid lastning, lossning och hantering av spiraltrappor och raka trappor.

Allmänt

Handboken är framtagen för hantering av Weland Spiraltrappor och Weland Raka trappor och ska användas av entreprenör vid lastning och lossning. Risken bedöms som riskklass 2 och är en medelstor risk som utförs med hjullastare eller motsvarande truck.

Ansvar

Respektive företag ansvarar för att denna handbok är kommunicerad och förstådd av samtlig inblandad personal. All transport ska utföras enligt gällande lastsäkringsföreskrifter.

Lastning

- Emballage och lastbärare ska vara fria från skador. Om emballaget är väsentligt skadat, dvs trä eller band skadat på sådant sätt att det påverkar funktionen, så ska kollit packas om.
- Flaken ska var väl städade och rena från exempelvis returnerat gods. Det ska finnas tillräckligt med plats för att placera godset säkert.
- Lastningsplatsen ska vara väl upplyst.
- Vid lastning direkt på bil är chauffören lastningsledare och ansvarig för förankring av godset.
- Om inblandad personal känner osäkerhet ska närmsta ansvarig chef kontaktas.

Varning: Risk för skador

Vid lastning finns risk för skador. Hantera endast gods och kollar som är väl sammanhängande och där lastbärare är hela

Spiraltrappor kommer packade i låda som är balanserad. Lyft med vanligt gaffelstativ på truck eller hjullastare med gafflarna så brett isär som möjligt.

Spiraltrappor

Trapporna packas med vikten balanserad nära långsidans mittpunkt. Lyfts med vanligt gaffelstativ med gafflarna så brett isär som möjligt, se bild ovan. Risk finns för att godset tippas vid hantering på gafflar även om vikten är balanserad. Vid hantering ska godset hållas så nära marken som möjligt och området där godset hanteras säkerställas att endast personal vistas som är medvetna om riskerna samt vistas på behörigt avstånd.

Raka trappor

Trapporna packas på pall och bandas. Viktigt att bandningen av godset inte är skadat när på pallen lyfts. Viktigt även med rätt avstånd mellan gafflar på lastmaskin och lasten lyfts som vanlig träpall. Risk finns för att godset tippas vid hantering på gafflar. Vid hantering ska godset hållas så nära marken som möjligt och området där godset hanteras säkerställas att endast personal vistas som är medvetna om riskerna samt vistas på behörigt avstånd.

Lossning

Vid arbetsplatsen ska det finnas en lossningsledare som utgörs av personal från arbetsplatsen. Lossningsledaren har kunskap om arbetsplatsen samt om lastmaskiners duglighet för lyft med gafflar.

Lossningsledarens uppgift:

- Prata med chaufför och arbetsledning om hur lossningen ska ske.
- Samordna lossningen så att den sker säkert.
- Säkerställa en yta där lossning kan ske på ett säkert sätt och en lämplig plats där godset kan ställas av utan att ta skada. Riskområdet är minst 5 meter runt arbetsområdet. Lossningsledaren riskbedömer och i det enskilda fallet kan riskområdet behöva vara större.

Innan lossning sker ska lossningsledaren säkerställt:

- Behov av avspärning.
- Förutsättning på platsen: bärighet, halka, jämnt underlag etc.
- Fordon lossas på rätt plats.
- Maskiners duglighet för lossning.
- Säkerställa kunskap och erfarenhet hos lastmaskinsföraren samt att han har internt godkännande enligt AFS 2005:5, Användning av truckar.
- Belysning på platsen.
- Riskbedömning ska vara genomförd och åtgärder vidtagna innan lyft.

Chaufförens uppgift:

- Avisera sin ankomst.
- Utföra lastsäkring: inte lossa lastsäkring om godset hänger löst eller om välvt vid transport så detta inte kan lossas säkert.
- Ansvara för godset till att det är lossat.

Lastmaskinsförarens uppgift:

- Säkerställa en plats att ställa godset efter lossning.
- Kontakta lossningsledaren för riskbedömning om skador finns på emballage eller bandning.
- Lossa godset och tillse så att ingen person finns inom riskområdet.
- Ansvara för godset efter påbörjat lyft.

Viktigt att den som utför lossning har **erfordlig utbildning och internt godkännande** från arbetsgivaren för att framföra maskinen som används för lyftet.
Om emballage eller bandning är skadad ska en riskbedömning och åtgärder tas för att säkerställa att lossning kan göras på säkert sätt.

För riskbedömning kan Prevents checklista för varumottagning användas. Se: prevent.se

Sammanställd av Jonas Holmgren, 2020-02-14

Reviderad av Jonas Holmgren, 2020-03-18